

LAUSUNTODnro 2668/03/2013
13.9.2013

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
valtiovarainministeriö@vm.fi
assi.salminen@vm.fi

VM091:00/2013

VÄESTÖTIETOJÄRJESTELMÄSTÄ YM. ANNETUN LAIN MUUTTAMINEN

Esityksessä ehdotetaan laajennettavaksi oikeutta tallettaa ulkomaan kansalaisia koskevia perustietoja väestötietojärjestelmää sekä myös tietojen luotettavuuden arviointia koskevaa sääntelyä ulkomaan kansalaisten osalta. Tietojen luotettavuuden parantaminen on henkilötietojen käsittelyn näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

Edelleen esitetään luovuttavaksi kuolinpesän yhteyshenkilöä koskevien tietojen tallentamisvelvoitteesta, koska näitä tietoja ei ole mahdollista saada kattavasti ja yksilöidysti luotettavasta viranomaislähteestä. Epätäydellisten ja virheellisten tietoryhmien tallentaminen viranomaisen rekisteriin ei ole henkilötietojen käsittelyn näkökulmasta perusteltua. Esitys on tältä osin tarkoituksenmukainen.

Lisäksi esityksen tavoitteena on osaltaan edistää julkisen sektorin digitaalisten tietoaineistojen hyväksikäyttöä siten, että lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös julkiseen käyttöön tarkoitettujen tiedostojen muodosta ja käytöstä. Esitetyn säännöksen (34 §) mukaan kysymykseen ei tulisi henkilötietojen luovuttaminen.

Tältä osin on tärkeä tunnistaa, mitä henkilötiedolla tarkoitetaan. Henkilötietolain 3 §:n mukaan henkilötiedolla tarkoitetaan kaikenlaisia luonnollista henkilöä taikka hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan kuvaavia merkintöjä, jotka voidaan tunnistaa häntä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskeviksi. Henkilötietolain tarkoittamasta henkilötietojen käsittelystä sekä henkilörekisteristä on kysymys silloinkin, kun henkilön nimitietoja tai henkilötunnusta säilytetään erillään tai aineistoa analysoidaan ilman nimiä, jos viimeksi mainitut tunnistetiedot ovat koodin avulla kuitenkin yhdistettävissä aineistoon.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihe	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

Henkilötiedon direktiivin 29 artiklalla perustettu tietosuojatyöryhmä on henkilötietojen käsitteestä antamassaan lausunnossa 4/2007 todennut välillisen tunnistettavuuden osalta, että ”Jos käytettävissä olevat tunnisteet eivät lähtökohtaisesti mahdollista henkilön tunnistamista, henkilö saattaa silti olla ”tunnistettavissa”, koska tieto yhdistettynä muihin tietoihin (joiden ei välttämättä tarvitse olla rekisterinpitäjän hallussa) mahdollistaa henkilön erottamisen muista.”.

Pelkästään nimien ja muiden yksilöintitietojen poistaminen ei kaikissa tilanteissa johda kaikkien rekisteritietojen muuttumiseen anonyymeiksi. Tärkeää on myös havaita, että henkilön tunnistaminen ei tarkoita välttämättä henkilön nimen selvittämistä, vaan henkilö voi olla tunnistettavissa myös muiden tietojen perusteella.

Henkilötiedon käsitteestä ja erityisesti siitä, minkälaisia tietoja on katsottu henkilötiedoiksi, on saatavissa WP 29 4/2007 lausunnosta koskien henkilötiedon käsitettä, joka on saatavissa osoitteesta:

http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2007/wp136_fi.pdf

Tietosuojatyöryhmä on perustettu direktiivin 95/46/EY 29 artiklalla. Se on riippumaton EU:n neuvonantaja elin, joka käsittelee tietosuojan ja yksityisyyden suojan liittyviä kysymyksiä. Sen tehtävät määritellään direktiivin 95/46/EY 30 artiklassa ja direktiivin 2002/58/EY 15 artiklassa.

Tietosuojavaltuutetun toimisto on myös laatinut ohjauksen ns. avoimen datan käsittelystä. Ohjaus on saatavissa osoitteesta:

<http://www.tietosuoja.fi/63180.htm>

Ylitarkastaja Heikki Huhtiniemi puh.029 56 66749 antaa tarvittaessa lisätietoja.

Tietosuojavaltuutettu

Reijo Aarnio

Ylitarkastaja

Heikki Huhtiniemi

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 315	Albertinkatu 25 A	010 366 6700	tietosuoja@om.fi
00181 Helsinki	3. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	010 36 16670	0100 862 05	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00 pe 9:00-12:00

Tietosuojavaltuutetun toimivalta

Henkilötietolain (523/1999) 38 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutettu antaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa ohjausta ja neuvontaa sekä valvoo henkilötietojen käsittelyä tämän lain tavoitteiden toteuttamiseksi ja käyttää päätösvaltaa siten kuin tässä laissa säädetään.

Henkilötietolain 40 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutetun on edistettävä hyvää tietojenkäsittelytapaa sekä ohjein ja neuvoin pyrittävä siihen, ettei lainvastaista menettelyä jatketa tai uusita. Tarvittaessa tietosuojavaltuutetun on saatettava asia tietosuojalautakunnan päätettäväksi taikka ilmoitettava syytteeseen panoa varten.

Henkilötietolain 40 §:n 2 momentin mukaan tietosuojavaltuutetun on ratkaistava asia, jonka rekisteröity on saattanut 28 ja 29 §:n nojalla hänen käsiteltäväkseen. Tietosuojavaltuutettu voi antaa rekisterinpitäjälle määräyksen rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttamisesta tai tiedon korjaamisesta.

Tietosuojavaltuutettu valvoo yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (työelämän tietosuojalaki) (759/2004) 22 §:n mukaan lain noudattamista yhdessä työsuojeluviranomaisten kanssa.

Sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 32 §:n mukaan tietosuojavaltuutetun tehtävänä on valvoa mm. lain 7 lukuun (26-29 §) sisältyvien suoramarkkinointia koskevien säännösten noudattamista.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 315	Albertinkatu 25 A	010 366 6700	tietosuoja@om.fi
00181 Helsinki	3. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	010 36 16670	0100 862 05	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00 pe 9:00-12:00